

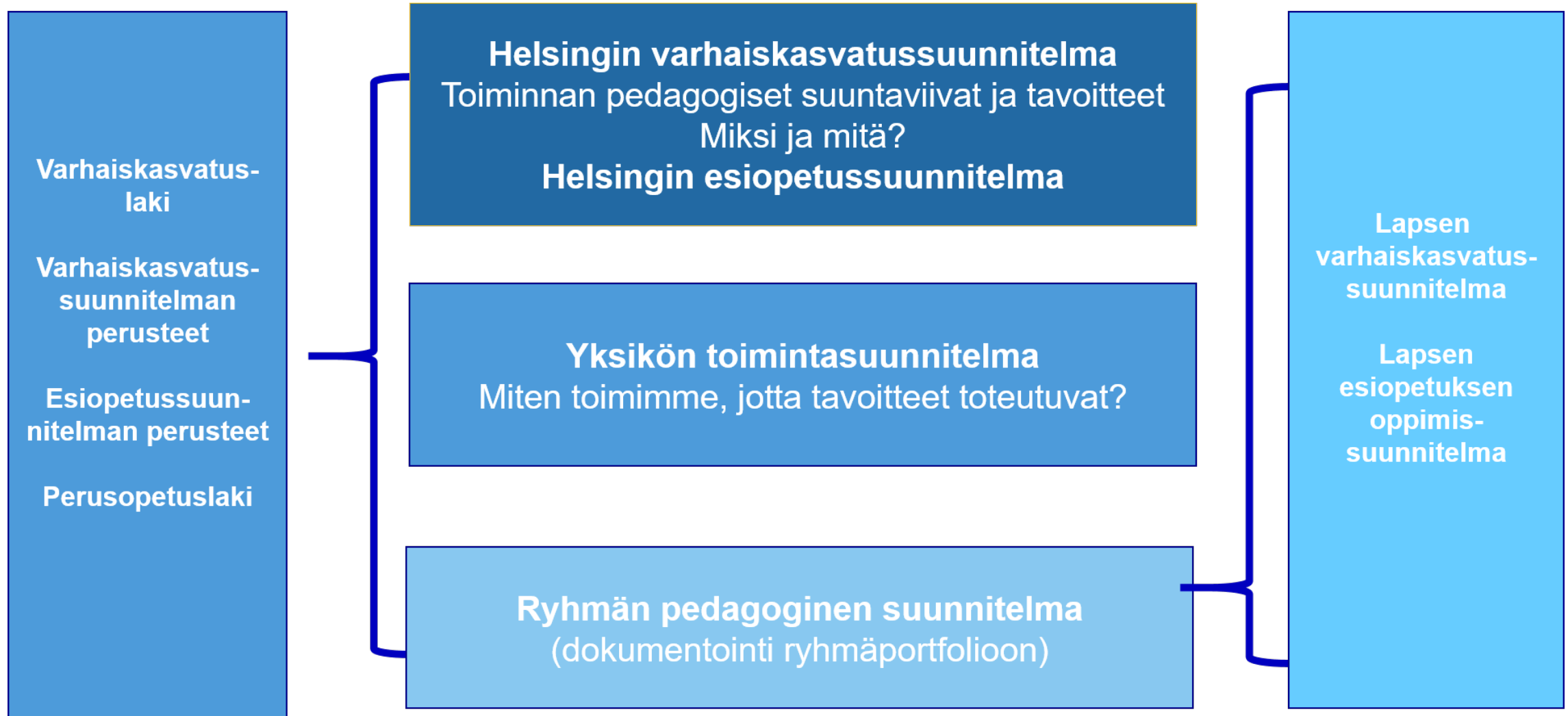
Toimintasuunnitelma 2020-2021

Varhaiskasvatusyksikkö Lauttasaari-Lunni

Hyväksytty: 11.11.2020 Kirsi Mustila

Helsinki
Helsingfors

Helsingin varhaiskasvatusta ja esiopetusta määrittävät ja ohjaavat asiakirjat

Toimintasuunnitelma

- Varhaiskasvatussyksiköt laativat vuosittain Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuvan toimintasuunnitelman. Toimintasuunnitelmassa kuvataan toiminnan järjestämisen pedagogiset periaatteet.
- Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmasta, esiopetussuunnitelmasta ja strategiasta nousevat tavoitteet ohjaavat toimintaa ja suunnitelmaan kirjataan toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Arviointi on systemaattista ja jatkuvaa ja se perustuu niille tavoitteille, joita Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmassa toiminnalle asetetaan.

Ryhmän pedagoginen suunnitelma – ryhmän toiminnan suunnittelu

- Lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin (Lapsen vasu) kirjatut lasten vahvuuksista ja tarpeista nousevat pedagogiset tavoitteet ja toimenpiteet muodostavat pohjan ryhmän pedagogiselle suunnitelmalle ja toiminnan suunnittelulle.
- Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ja oppimisen alueet huomioiden.
- Esiopetuksessa ryhmän suunnitelman pohjan muodostavat Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmat ja esiopetuksen opetussuunnitelman tavoitteet.

Yksikön toimintakulttuuri

Yksikkömme toimintakulttuurissa korostamme seuraavia asioita:

- **Sensitiivinen vuorovaikutus;** aikuinen kohtaa lapset yksilöllisesti, kuuntelee ja huomaa lasten vahvuudet sekä tarpeet. Henkilöstö mallittaa ystävällistä ja kunnioittavaa vuorovaikutusta toisten sekä sanoittaa tilanteita ja tunteita. Harjoittelemme toisten kunnioittamista ja **kaveritaitoja**.
- Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan **kiireettömyys** ja **turvallisuus**. Kiinnitämme huomiota hyvään ja kannustamalla luomme positiivista ilmapiiriä.
- **Leikki** saa näkyä ja kuulua. Aikuisen rooli leikissä on olla mahdollistajana, rikastuttajana, havainnoijana sekä dokumentoijana.

Oppimisympäristöt

- Ryhmien tunneilmasto on lapsia kuunteleva, jokaisen lapsen mielipide huomioidaan ja sitä arvostetaan. Lapsilla on mahdollisuus vaikuttaa oppimisympäristöjen suunnitteluun ja arviointiin aktiivisesti. Oppimisympäristöjen suunnittelussa huomioimme kunkin ryhmän tarpeet, lasten kiinnostuksen kohteet ja toiveet, jotka nousevat esiin vanhempien kanssa käydyistä vasukeskusteluista. Oppimisympäristöä muokataan jatkuvasti lasten kanssa yhdessä ryhmän sen hetkisiin tarpeisiin sopivaksi.
- Huomioimme, että oppimisympäristö on turvallinen. Ohjaamme myös lapsia huolehtimaan ympäristön turvallisuudesta ja ikätason huomioiden opastamme lapsia tilojen vastuulliseen käyttöön.
- Hyödynnämme päiväkodin lähiympäristöjä aktiivisesti. Kaikki ryhmät retkeilevät Lauttasaassa hyödyntäen sen tarjoamia mahdollisuuksia. Lasten kasvaessa laajennamme oppimisympäristöä koko Helsinkiin.
- Panostamme päiväkodissa leikkiin ja lasten väliseen vuorovaikutukseen. Huolehdimme, että tilat mahdollistavat toiminnan jakamisen pienryhmiin, jotta rauhalliselle vuorovaikutukselle on mahdollisuus. Jokaisessa ryhmässä on tarpeeksi ikätasoisesti sopivia leluja ja välineitä saatavilla.
- Kasvattaja tukee ja rikastaa lasten leikkejä ikätason ja kehitysvaiheen mukaisesti. Ohjattujen leikkien suunnittelussa otetaan huomioon laaja-alaisen osaamisen alueet ja oppimisen alueiden sisällöt.

Osallisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

- Jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet, mielipiteet ja toiveet huomioidaan toiminnan suunnittelussa sekä toteutuksessa. Lapset tulevat yksikössämme myönteisesti kuulluiksi ja nähdyiksi. Lapsia kannustetaan tekemään asioita ja kohtaamaan muita lapsia ilman sukupuoleen sidottuja ennakko-odotuksia.
- Lasten mielenkiinnonkohteita havainnoidaan aktiivisesti ja heidän ideoitaan hyödynnetään toimintaa suunnitellessa. Vanhemmat saavat osallistua toiminnan suunnitteluun vanhempainiltojen, vasukeskusteluiden sekä päivittäisten keskusteluiden kautta.
- Yksikössämme vahvistetaan jokaisen lapsen kielen kehitystä ja kulttuurista osaamista. Kieli ja kulttuuritietoista varhaiskasvatusta ja esiopetusta suunniteltaessa ja toteuttaessa tutustumme erilaisiin kulttuureihin ja hyödynnämme tarvittaessa eri yhteistyötahoja.
- Laadimme yksikössämme yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman kolmeksi vuodeksi.
- Keväällä vasuissa kartoitamme huoltajien näkemyksiä asiasta suunnitelmaan
- Nyt tänä vuonna otamme käyttöön Mitä kuuluu ? materiaalin

Toimintakauden tavoitteet

Helsingin kaupungin strategiasta nousevat yhteiset tavoitteet:

Lasten yksilölliset suunnitelmat ovat perusta lapsiryhmän pedagogiselle suunnitelmalle, joka on käytössä jokaisessa lapsiryhmässä

- Varhaiskasvatuksessa olevalla lapsella on varhaiskasvatuslain turvaama oikeus saada suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa.
- Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa asetetaan yhdessä toiminnalle tavoitteita, joilla edistetään lapsen suunnitelmallista kasvatusta, opetusta ja hoitoa.
- Ryhmän pedagoginen suunnitelma rakentuu lapsiryhmän yksilöllisten suunnitelmien tavoitteista ja toimenpiteistä.
- Ryhmän pedagogisen suunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti tiimien kokouksissa yhteisen arviointipohjan avulla.

Rakennetaan kulttuuripolkua varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

- Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset
- Rakennamme helsinkiläisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa yhdessä kulttuuri-, kirjasto-, liikunta- ja ympäristöpalveluiden sekä muiden toimijoiden kanssa lasten elämää avartavaa, lapsuutta arvostavaa ja sukupolvien kohtaamiseen kannustavaa Helsinkiä.

Yksikkömme toimintakaudelle asettamat tavoitteet ovat sensitiivinen vuorovaikutus ja hyvät kaveritaidot

Sensitiivinen vuorovaikutus

- Lapsen oppimisen lähtökohtana on turvallinen ja hyväksyvä toimintaympäristö, jossa lapsi kokee kuuluvansa osaksi ryhmää.
- Kasvattaja luo lämpimän, lapsia kunnioittavan, osallistavan ja kiireettömän ilmapiirin jossa lapsi kohdataan omana itsenään. Kasvattaja luo tilanteita, joissa lasta rohkaistaan tekemään aloitteita hänelle luontaisella tavalla.
- Kasvattaja huomioi lasten aloitteita, kuuntelee aktiivisesti ja vastaa niihin. Lapsen palautetta toiminnasta kerätään havainnoimalla lasta, keskustelemalla esimerkiksi aamupiirissä, lasten kokouksissa ja arjen vuorovaikutustilanteissa .
- Tervehditään lasta ja vanhempia lapselle ominaisella tavalla. Viestintä huoltajien kanssa avointa ja lämmintä. Lapsen kuulumiset vaihdetaan aina päivän päätteeksi. Lapsen aloittaessa päiväkodissa, suunnitellaan lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen yhdessä perheen kanssa ja lasta koskevat asiat jaetaan huoltajien ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä aloituskeskustelussa.
- Pienryhmätoimintaa toteutetaan erilaisissa arjen tilanteissa monipuolisesti varhaiskasvatusympäristöä hyödyntäen. Pienryhmätoiminta tarjoaa kasvattajalle mahdollisuuden keskittyä lapseen yksilöllisemmin ja lisää siten mahdollisuuksia toiminnan yksilöllistämiseen rauhallisessa ilmapiirissa, jossa korostuu aktiivinen ja lämmin vuorovaikutus sekä lapsen osallisuus.

Kannustamme hyviin kaveritaitoihin

- Kaikki ryhmät ovat luoneet toimintakauden aikana yhdessä lasten kanssa kivan kaverin sopimuksen, johon on mietitty miten kaveria saa kohdella ja miten kaverin kanssa leikitään yhdessä. Sopimukset on toteutettu lasten iät ja tarpeet huomioiden. Sopimukset ovat ryhmissä nähtävillä, jolloin niihin voi palata lasten kanssa.
- Yksikössä on tällä kaudella yhteisenä teemana ystävyys.
- Ryhmissä huomataan hyvä ja kannustetaan toimimaan muita huomioiden. Kiinnitetään huomiota onnistumisiin, tuodaan esiin jokaisesta lapsesta löytyviä vahvuuksia sekä arjessa että suunniteltujen menetelmien avulla.
 - Esimerkkejä: Onnistumisen puu, johon lisätään lehtiä lasten erilaisista onnistumisista. Ryhmän yhteinen pokaali, johon kerätään tarroja hyvistä kaveriteoista. Peukkupurkki, johon kerätään yläpeukkuja yhteisistä onnistumisista. Viikon tähti, jossa jokainen lapsi nostetaan vuorollaan esiin. Esiopetusryhmässä käsitellään tunne- ja kaveritaitoja viikoittain kaverikerhossa.
- Varmistetaan suunnittelun toiminnan avulla leikki- ja vuorovaikutustaitojen sekä tunnetaitojen vahvistuminen jokaisen lapsen kohdalla.
 - Esimerkkejä: ohjattu ja kuvitettu leikinvalinta, suunnitellut leikkiparit ja pienryhmät, aikuinen mukana leikeissä ohjaamassa, ennakoimassa ja mallintamassa vuorovaikutus- ja leikkitaitoja, tunnerobotti ja -kello, kuvalliset tunnekortit, tunteiden sanoittaminen.
- Yksikössä on erilaisia vuorovaikutus- ja tunnetaitojen kehittymistä tukevia materiaaleja:
 - Kaveritaitoja – Tietoa ja harjoituksia toimivan ryhmän rakentamiseen varhaiskasvatuksessa
 - Piki ja pöljä päivä - Meidän juttu!
 - Mollin -kirjat
 - Eläinlasten elämää – Mielenterveystaitoja pöytäteatterin keinoin
 - Huomaa hyvä!
- Yksikössä puututaan heti lasten välisiin ristiriitatilanteisiin. Aikuinen huolehtii, että riidan osapuolet tulevat kuulluksi ja että ristiriidat tulevat selvitettyiksi. Aikuinen havainnoi lasten toimintaa ja ennakoi mahdollisia ristiriitatilanteita. Kiusaaminen on systemaattista, pitkäkestoista, tiettyyn lapseen kohdistuvaa ei-toivottua käytöstä. Yksikössämme on nollatoleranssi kiusaamiselle. Yksikkömme on sitoutunut [Helsingin kaupungin kiusaamisen vastaiseen ohjelmaan](#).
- Päiväkotia Lauttasaaren ja Daghemmet Drumsön ryhmillä on ryhmien välistä kummitoimintaa. Ryhmät keksivät yhteistä toimintaa kummiryhmien kesken, kuten yhteisiä lauluhetkiä tai videotervehdyksiä.

Varhaiskasvatuksessa aloittaminen

- Varhaiskasvatukseen ensimmäistä kertaa tullessa tutustumisjakso on noin yhden viikon mittainen. Tutustumisjakson rakenne ja pituus katsotaan jokaisen lapsen kohdalla erikseen, sillä sopeutuminen päiväkotiin on yksilöllistä.
- Tutustumisjakson aikana pidetään huoltajien kanssa aloituskeskustelu. Keskustelussa tutustutaan huoltajien välityksellä lapsen tapoihin ja tottumuksiin sekä huoltajien toiveisiin päivähoidon aloituksen suhteen.
- Lapsen siirtyessä uuteen ryhmään päiväkodin sisällä järjestetään lapselle mahdollisuus tutustua ennalta uuteen ryhmään. Vanhan ja uuden ryhmän opettajat käyvät siirtokeskustelun, johon huoltaja voi halutessaan osallistua.
- Uusille perheille ryhmät lähettävät tervetulokirjeen, josta löytyy tietoa ryhmän toimintatavoista. Lisäksi [hel.fi sivuilta](https://www.hel.fi/sivuilta) löytyy kattavasti tietoa varhaiskasvatuksen aloittamisesta ja varhaiskasvatukseen liittyvistä asioista kohdasta hyvä tietää varhaiskasvatuksesta.
- Aloituksesta on pyydetty huoltajilta palautetta ja sen perusteella koottu opas päiväkodin aloitukseen. Se on käytössä sekä päiväkoti Lunnissa että päiväkoti Lauttasaassa.
- Vallitsevan koronatilanteen vuoksi tutustumiskäyntejä voidaan porrastaa, vanhempien läsnäoloaikaa vähentää sekä tarjotaan tutustumismahdollisuuksia ulkotoiminnan puitteissa.

Viestintä ja yhteistyö 1/2

- Yksikössämme viestimme pääosin sähköpostitse. Ryhmät informoivat toiminnastaan ja pedagogisista valinnoistaan viikko- ja kuukausikirjeillä. Tammikuusta alkaen ryhmät ottavat käyttöön pedagogisen portfolion. Lapsiryhmät tiedottavat toiminnastaan myös Whatsapp-ryhmien kautta.
- Lapsen päivittäiset tapahtumat ja kokemukset jaetaan huoltajien kanssa keskustellen.
- Yksikkömme Instagram tilit pklauttasaari ja paivakotilunni toimivat myös viestintäkanavina, jonne ryhmät lisäävät tietoa ja kuvia oman ryhmän toiminnasta.
- Jokaiselle lapselle laaditaan huoltajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) tai esiopetuksen opetussuunnitelma (leops) syksyllä kahden kuukauden sisällä aloittamisesta. Keskusteluiden pohjalta pohdimme yhteistyössä vanhempien kanssa tavoitteita toiminnallemme. Opetussuunnitelmaa arvioidaan kevään keskustelussa. Lapsi osallistuu kevään leops-keskusteluun. Tarvittaessa vanhempien kanssa järjestetään keskusteluja myös muulloin.
- Vanhempainillat ja juhlat, kuten joulu- ja kevätjuhlat, isän- ja äitienpäivä ovat osa yhteistyötä. Pyrimme järjestämään vuosittaisia juhlia korona-ajan rajoitukset huomioon ottaen.
- Päiväkotilunnissa toimii vanhempainoimikunta. Olemme perustamassa vanhempainoimikuntaa myös päiväkotilauttasaareen.

Viestintä ja yhteistyö 2/2

- Päiväkoti Lauttasaari toimii samassa rakennuksessa Daghemmet Drumsön kanssa. Päiväkodit aloittavat ryhmien välisen kummitoiminnan.
- Yhteistyökumppaneitamme ovat muun muassa neuvola, alueen kiertävä erityislastentarhaopettaja, suomi toisena kielenä opettaja, lastensuojelu ja paikalliset urheiluseurat.
- Päiväkodissa kolmevuotiailla on mahdollisuus osallistua Neuvola päiväkodissa-päivään. Neljävuotiaiden kanssa käydään Hyve4-keskustelu, joka on myös yhteistyötä neuvolan kanssa.
- Esiopetuksessa teemme lisäksi yhteistyötä Lauttasaaren ala-asteen kanssa. Suunnittelemme esiopetusvuodelle yhteisiä leikki- tai toimintatuokioita. Teemme yhteistyötä myös alueellisen oppilashuollon (kuraattorin ja psykologin) kanssa.
- Toiminta näkyy vanhemmille ryhmätilojen seinillä esimerkiksi kuvin ja lasten töiden kautta. Valokuvien avulla arvioimme lasten kanssa. Pyydämme vanhemmilta palautetta toiminnastamme. Yksikkömme lähettää asiakastyytyväisyyskyselyn vanhemmille vuosittain.